

İZMİR TİCARET BORSASI

2010-2011 SEZONU

TÜRKİYE ZEYTİN VE ZEYTİNYAĞI REKOLTESİ TAHMİN RAPORU

2010–2011 Ege ve Marmara Bölgesi zeytin ve zeytinyağı rekoltesi tespit çalışmaları İzmir Ticaret Borsası koordinatörlüğünde İzmir Ticaret Odası, Ege İhracatçı Birlikleri, T.C. Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Zeytincilik Araştırma Enstitüsü ve Zeytin Dostu Derneği'nin katılımı ile gerçekleştirilmiştir.

Rekolte tahmini için oluşturulan heyetler 20 Eylül – 09 Ekim 2010 tarihleri arasında Ege–Marmara Bölgesinde, 27-31 Eylül 2010 tarihleri arasında Güneydoğu Anadolu–Doğu Akdeniz Bölgesinde incelemelerde bulunmuştur.

Buna göre her iki heyetin izlenimleri genel olarak şöyledir.

EGE – MARMARA BÖLGESİ

- ✓ Heyetimiz çalışmalarında İzmir, Balıkesir, Çanakkale, Bursa, Manisa, Aydın ve Muğla illerinin ilçe, köy ve beldelerinde bulunan zeytinliklerde teknik incelemeler yapmış, Tarım İl ve İlçe Müdürlükleri, Tarım Satış Kooperatifleri, üreticiler, zeytin ve zeytinyağı işletmeleriyle görüşmeler gerçekleştirmiştir.
- ✓ Çalışmalarda incelenen illerin zeytin ağaç sayısının yoğun olduğu ilçelerinde yerinde gözlem ve tespitler yapılmış, gezi programına dahil olmayan diğer ilçelere ait değerlendirmelerde ise İl ve İlçe Tarım Müdürlüklerinin resmi verileri alınmıştır.
- ✓ Bazı bölgelerde çiçek dönemindeki olumsuz iklim koşulları (özellikle yağış) meyve tutumunu olumsuz etkilemiş ve verim düşüklüğüne neden olmuştur.
- ✓ Yoğun yağışlar ve yüksek nemden dolayı halkalı leke hastalığının genel olarak etkili olduğu ve yaprak dökümlerinin ağaçları zayıflattığı görülmüştür. Bu hastalığa karşı gerekli mücadele yapılmalıdır.
- ✓ Bazı bölgelerde görülen dal kanseri tümörlerine yerleşen *Euzophera Pinguis* adındaki zararlının dikkatle takip edilmesi gerekmektedir.
- ✓ Çalışmada ağaç sayısı verileri Tarım İl ve İlçe Müdürlüklerinden temin edilmektedir. Birkaç ilçede ağaç sayılarının revize edilmesi nedeniyle meyve veren ağaçlar sayısının geçmiş yıllara göre düşüş gösterdiği görülmüştür.

GÜNEYDOĞU ANADOLU – DOĞU AKDENİZ BÖLGESİ

- ✓ Zeytinciliğin bölgedeki öneminin artmaya devam ettiği,
- ✓ Bu yılki rekoltenin geçen yıla göre düşük olacağı,

İZMİR TİCARET BORSASI

- ✓ Adana ve Mersin’de yeni kurulan zeytinlik tesislerinin tamamına yakınının damlama sulama yöntemi ile sulandığı,
- ✓ Üretici desteklerindeki düşme ve yeni tesislerde en çok tercih edilen Gemlik çeşidinin bölgeye dikilmesiyle ilgili olumsuz söylentilerin yeni tesis kurulmasını, dolayısıyla ağaç sayısındaki artış hızını olumsuz etkileyebileceği,
- ✓ Kilis ve Gaziantep illerinde, zeytin meyvelerinin olduğu münferit bahçelerde, fizyolojik nedenlere bağlı “boncuk” oluşumlarının yoğun olduğu,
- ✓ Özellikle Gaziantep, Kilis ve Hatay bölgesinde ağaçların altına düşen dip zeytinleri ile üstten toplanan zeytinlerin zeytinyağı işletmesinde karışık olarak işlendiği,
- ✓ Son yıllarda yeni dikilen ağaçların meyve vermeye başlamasıyla bölgede üretim potansiyelinin önemli miktarda artacağı öğrenilmiştir.

Sonuç olarak;

Ege ve Marmara Bölgesinde bulunan Balıkesir, Çanakkale, Manisa, Aydın, Muğla, İzmir ve Bursa illerinde toplam **85.522.907 adet meyve veren, 19.567.563 adet meyve vermeyen** ağaç mevcut olup, ağaç başına ortalama **8,8 kg. zeytin verimi** ile **750.095 ton zeytin tanesi** alınacağı, bunun **208.331 tonunun sofralığa, 541.764 tonunun yağlığa** ayrılacağı, bundan da ortalama **1/5 randıman ile 108.485 ton zeytinyağı** elde edileceği tahmin edilmiştir.

Güneydoğu Anadolu Bölgesinde bulunan Adana, Mersin, Hatay, Kilis, Gaziantep, Osmaniye, Kahramanmaraş, Adıyaman, Mardin, Şanlıurfa (Adıyaman, Mardin ve Şanlıurfa üretim tahminleri o bölgede yer alan Tarım İl Müdürlükleri, Meslek Odaları, üreticiler, zeytin ve zeytinyağı işletmeleri ile görüşmeler sonucunda yapılmıştır.) illerindeki zeytinliklerde toplam **21.914.372 adet meyve veren, 20.774.405 adet meyve vermeyen** ağaç mevcut olup, ağaç başına ortalama **14,1 kg. zeytin verimi** ile **308.926 ton zeytin tanesi** alınacağı, bunun **94.638 tonunun sofralığa, 214.287 tonunun yağlığa** ayrılacağı, bundan da ortalama **1/4,7 Kg. randıman ile 45.667 ton zeytinyağı** elde edileceği tahmin edilmiştir.

Yukarıda verilen iki bölgede yer alan illerin dışında kalan illerde (14 il) ise toplam **5.833.603 adet meyve veren, 2.479.827 adet meyve vermeyen** ağaç mevcut olup, ağaç başına ortalama **7,4 kg. zeytin verimi** ile **43.103 ton zeytin tanesi** alınacağı, bunun **22.696 tonunun sofralığa, 20.407 tonunun yağlığa** ayrılacağı, bundan da ortalama **1/4,8 Kg. randıman ile 4.232 ton zeytinyağı** elde edileceği tahmin edilmiştir.

Böylece 2010-11 sezonu Türkiye Zeytin ve Zeytinyağı rekoltesi toplamı olarak, **113.270.882 adet meyve veren, 42.821.795 adet meyve vermeyen** ağaç mevcut olup, ağaç başına ortalama **9,7 kg. zeytin verimi** ile **1.102.123 ton zeytin tanesi** alınacağı, bunun **325.665 tonunun sofralığa, 776.458 tonunun yağlığa** ayrılacağı, bundan da ortalama **1/4,9 randıman ile 158.384 ton zeytinyağı** elde edileceği tahmin edilmiştir.

İZMİR TİCARET BORSASI

3

2010/2011 SEZONU TÜRKİYE ZEYTİN VE ZEYTİNYAĞI REKOLTE TAHMİNİ

İCMAL TABLOSU

EGE - MARMARA BÖLGESİ

İLLER	AĞAÇ SAYISI		Ağaç Başına Zeytin Danesi (Kg.)	Elde Edilecek Zeytin (Ton)	Sofralığa Ayrılacak Zeytin (Ton)	Yağlığa Ayrılacak Zeytin (Ton)	Elde Edilecek Zeytinyağı (Ton)	1 Kg. Zeytinyağı İçin Zeytin Danesi (Kg)
	Meyve Veren	Meyve Vermeyen						
BALIKESİR	10.706.622	612.755	12,2	130.171	24.517	105.654	21.131	5,0
ÇANAKKALE	4.483.697	869.373	20,0	89.473	11.658	77.814	15.994	4,9
MANİSA	10.995.946	9.114.962	10,3	113.383	72.609	40.774	7.900	5,2
AYDIN	21.605.265	2.542.557	5,8	125.518	48.979	76.539	15.105	5,1
MUĞLA	14.488.776	2.228.678	7,2	104.231	5.614	98.618	19.724	5,0
İZMİR	14.427.050	3.428.410	11,0	158.956	17.856	141.100	28.379	5,0
BURSA	8.815.551	770.828	3,2	28.363	27.099	1.265	253	5,0
TOPLAM	85.522.907	19.567.563	8,8	750.095	208.331	541.764	108.485	5,0

GÜNEYDOĞU ANADOLU - DOĞU AKDENİZ BÖLGESİ

İLLER	AĞAÇ SAYISI		Ağaç Başına Zeytin Danesi (Kg.)	Elde Edilecek Zeytin (Ton)	Sofralığa Ayrılacak Zeytin (Ton)	Yağlığa Ayrılacak Zeytin (Ton)	Elde Edilecek Zeytinyağı (Ton)	1 Kg. Zeytinyağı İçin Zeytin Danesi (Kg)
	Meyve Veren	Meyve Vermeyen						
MERSİN	4.347.967	7.442.962	17,5	76.000	30.000	46.000	9.200	5,0
ADANA	1.209.000	1.206.000	19,9	24.000	20.000	4.000	800	5,0
OSMANİYE	1.142.905	961.543	15,7	18.000	10.000	8.000	2.000	4,0
HATAY	9.070.000	5.252.000	13,6	123.500	23.500	100.000	22.222	4,5
KİLİS	1.756.000	897.000	9,7	17.000	1.000	16.000	3.200	5,0
GAZİANTEP	2.886.000	2.259.000	13,5	38.961	4.675	34.286	6.857	5,0
K. MARAŞ	745.000	695.000	4,0	3.000	900	2.100	420	5,0
ADIYAMAN	63.000	628.000	10,0	630	567	63	13	5,0
MARDİN	249.500	302.900	10,0	2.495	2.395	100	20	5,0
ŞANLIURFA	445.000	1.130.000	12,0	5.340	1.602	3.738	935	4,0
TOPLAM	21.914.372	20.774.405	14,1	308.926	94.638	214.287	45.667	4,7

DİĞER İLLER

İLLER	AĞAÇ SAYISI		Ağaç Başına Zeytin Danesi (Kg.)	Elde Edilecek Zeytin (Ton)	Sofralığa Ayrılacak Zeytin (Ton)	Yağlığa Ayrılacak Zeytin (Ton)	Elde Edilecek Zeytinyağı (Ton)	1 Kg. Zeytinyağı İçin Zeytin Danesi (Kg)
	Meyve Veren	Meyve Vermeyen						
TOPLAM	5.833.603	2.479.827	7,4	43.103	22.696	20.407	4.232	4,8

TÜRKİYE TOPLAM	113.270.882	42.821.795	9,7	1.102.123	325.665	776.458	158.384	4,9